

Jobcentre bryder loven

Selvom at det fra årsskiftet har været præciseres i lovgivningen, at de forsikrede ledige skal begynde i aktivering inden tidspunktet for ret og pligt til aktivering, så aktiveres de forsikrede ledige ikke til tiden. I januar måned var det kun 58 procent af de forsikrede ledige, der påbegyndte deres første aktiveringsforløb rettidigt. Værst ser det ud for de unge under 30 år, hvor kun 42 procent fik første aktiveringstilbud til tiden. I en tid hvor langtidsledigheden er i voldsom vækst, er det meget alvorligt, at den aktive arbejdsmarkedspolitik ikke virker.

af senioranalytiker **Jes Vilhelmsen**

23. marts 2010

Analysens hovedkonklusioner

- AEs beregninger viser, at kun 58 procent af de forsikrede ledige begyndte første aktiveringstilbud til tiden i januar 2010. Siden 1. januar 2010 har det imidlertid været præciseret i loven, at de forsikrede ledige skal begynde i aktivering inden tidspunktet for ret og pligt til aktivering. AEs opgørelse afspejler de nye regler. Jobcentrene bryder dermed loven.
- Værst ser det ud for de unge under 30 år, hvor kun 42 procent blev aktiveret rettidigt. Siden august 2009 har de under 30-årige haft ret og pligt til aktivering efter 13 ugers sammenlagt ledighed. Januar-tallene viser med al tydelighed, at Jobcentrene ikke har formået at løfte denne opgave.
- På et tidspunkt hvor langtidsledigheden er i voldsom vækst, er det meget alvorligt, at den aktive arbejdsmarkedspolitik ikke virker. Rettidigheden vurderes normalt at være tilfredsstillende, hvis 90 procent aktiveres til tiden. Sammen med tilbud til tiden – er uddannelse og opkvalificering – vejen frem i den aktive arbejdsmarkedspolitik.

Kontakt

Senioranalytiker
Jes Vilhelmsen
Tlf. 33557721
Mobil 30687095
jv@ae.dk

Presseansvarlig
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Forsikrede ledige aktiveres ikke til tiden

De forsikrede ledige aktiveres ikke til tiden. I januar måned 2010 var det kun 58 procent af de forsikrede ledige, der begyndte deres første aktiveringsforløb rettidigt. Det ses af tabel 1.

Værst ser det ud for unge under 30 år, hvor kun 42 procent begyndte aktiveringen til tiden. Det er altså færre end hver anden forsikrede ledig under 30 år, der starter i aktivering inden for de gældende frister. Som det fremgår af tabellen, halter indsatsen også gevaldigt over for de øvrige aldersgrupper.

Siden august 2009 har de under 30-årige haft ret og pligt til aktivering efter 13 ugers sammenlagt ledighed. Januar tallene viser med al tydelighed, at Jobcentrene ikke har formået at løfte denne opgave. På trods af at kravet om 26 ugers sammenhængende aktivering er lempet en smule fra maj 2010, er det svært at forestille sig, at Jobcentrene kan levere varen med tilbud til tiden. Normalt vurderes rettidigheden at være i tilfredsstillende, hvis 90 procent aktiveres til tiden.

I en tid, hvor langtidsledigheden er i eksplosiv vækst, er det meget bekymrende, at den aktive arbejdsmarkedspolitik ikke virker.

Tabel 1. Første aktiveringstilbud til tiden, forsikrede ledige, januar 2010 (andele i pct.)

	nov-09	dec-09	jan-10
Under 30 år	41,0	45,2	42,4
30-59-årige	75,8	74,7	67,2
Over 60 år	55,5	57,1	38,2
I alt	61,4	64,7	57,7

Anm: Beregningerne omfatter kun dagpengemodtagere og er baseret på dagpengemåneder. Januar måned omfatter dog kun de tre første uger i året, og ikke ugerne 52 og 53 i 2009, der også hører til denne dagpengemåned. I målgruppen indgår ledige, der har opnået hhv. 13 ugers sammenlagt ledighed (unge under 30 år der har opnået 13 ugers sammenlagt ledighed efter den 3. august 2009), 26 ugers sammenlagt ledighed (over 60-årige og unge under 30 år der havde været ledige i sammenlagt 13 uger før den 3. august 2009) og 39 ugers sammenlagt ledighed (30-59-årige). Derudover er der tilføjet et kriterium om, at de ledige skal have været fuldtidsledige i fire uger inden tidspunktet for ret og pligt til aktivering. Der er ikke taget højde for, at aktiveringsforløbet skal have en varighed på hhv. 4 og 26 uger. Rettidigheden for november og december 2009 er opgjort ved at bruge de regler, der har været gældende siden årsskiftet på indsatsen i de pågældende måneder.

Kilde: AE på baggrund af Beskæftigelsesministeriets DREAM.

Nye regler overholdes ikke - jobcentrene bryder loven

Den 1. januar 2010 blev reglerne for rettidig aktivering af forsikrede ledige ændret. Med tallene for januar 2010 er det for første gang muligt at opgøre rettidigheden i forhold til lovgivningens krav. Siden årsskiftet har det været præciseret i loven, at første tilbud skal være påbegyndt inden tidspunktet for ret og pligt til aktivering.

Før årsskiftet skulle Jobcentret blot afgive tilbuddet til den ledige inden tidspunktet for ret og pligt, for at det var afgivet rettidigt. Der var derfor ingen krav om, hvornår tilbuddet skulle starte. Da der ikke indsamles data for, hvornår Jobcentrene har afgivet tilbuddet til de forsikrede ledige, har det ikke tidligere været muligt at opgøre rettidigheden i forhold til lovgivningens krav. Beskæftigelsesministeriet opgørelser af rettidigheden i Jobindsats.dk har frem til i dag derfor heller ikke afspejlet lovgivningens krav.¹

¹ Beskæftigelsesministeriets opgørelsesmetode i Jobindsats.dk er beskrevet i AEs analyse "Jobcentre svigter unge ledige", februar 2010. Her vises det blandt andet, at AE rammer Beskæftigelsesministeriets tal for rettidigheden i november 2009, hvis vi opgør rettidigheden otte uger senere end tidspunktet for ret og pligt. Det bekræfter os i, at vores beregningsmetode er korrekt.

Med andre ord har der tidligere været temmelig meget elastik i lovgivningen på dette område. Elastikken er nu fjernet, og bordet fanger i Jobcentrene. Alle ledige skal starte i aktivering inden tidspunktet for ret og pligt.

Med de nuværende regler skal de under 30-årige senest påbegynde første aktiveringsforløb inden tre måneders ledighed, mens tidspunktet for de 30-59-årige er ni måneder. De over 60-årige skal starte aktiveringen senest efter seks måneders sammenlagt ledighed.

AEs opgørelse af rettidigheden i tabel 1 afspejler de nye regler om aktivering. Som det meget klart fremgår overholdes disse regler ikke, når de forsikrede ledige ikke aktiveres rettidigt. Jobcentrene bryder dermed loven.

Den aktive arbejdsmarkedspolitik halter

Hvis vi skal sikre, at arbejdsløsheden ikke bider sig fast på et permanent højere niveau, er det vigtigt, at den aktive arbejdsmarkedspolitik virker. Antallet af langtidsledige har de seneste måneder været i voldsom vækst. Al erfaring viser, at jo længere tid man er ledig, des vanskeligere er det at komme i job igen.

Det er derfor vigtigt, at de ledige opkvalificeres under ledighedsforløbet, så de er i spil til de ledige jobs, når konjunkturerne igen vender. Vi ved, at der i fremtiden bliver mangel på uddannet arbejdskraft. Derfor har den aktive arbejdsmarkedspolitik en afgørende rolle at spille i forhold opkvalificering af arbejdsstyrken. Sammen med tilbud til tiden er uddannelse og opkvalificering derfor vejen frem i den aktive arbejdsmarkedspolitik.

Hertil kommer, at man kan frygte, at de nye kommunale jobcentre ikke har fået tilført nok ressourcer i forhold til at løfte den stadig større opgave med at få de ledige tilbage i arbejde. Når jobcentrene ikke i tilstrækkelig grad er i stand til at aktivere de ledige til tiden bør alarmklokkerne ringe.

På et tidspunkt hvor langtidsledigheden fortsætte med at stige, og hvor en vending på arbejdsmarkedet stadig ligger et stykke ude i fremtiden, er det alvorligt, at aktiveringen halter så voldsomt efter, at lovgivningen på området ikke kan overholdes. Dermed kommer den aktive arbejdsmarkedspolitik ligeledes til at halte i en situation, hvor den burde være helt oppe i gear.